

Foto: Ruter As / Nucleus AS, Daniel Jacobsen

10-03-2022 09:00 CET

Ny start for kollektivtrafikken

Takk til alle kunder som i to år har fulgt smittevernråd og overlatt plassen til de som var nødt til å reise kollektivt. Resultatet er at 38 prosent av kundene til Ruter ble borte. Nå er folk i ferd med å normalisere hverdagen sin, og det merkes godt på reisetallene. Ruter er klar for å realisere mulighetene i en ny normal.

Sist uke var trafikken tilbake til 85 prosent av normalen.

Mange av dem som reiste jevnlig med oss til jobb, skole eller fritidsaktiviteter før pandemien har vært flinke til å følge smittevernrestriksjonene og har latt

være å reise kollektivt.

På det laveste har passasjertallene vært rundt en tredjedel av normalen, og det har gitt innsikt i hvor mange som er avhengig av å reise med buss, trikk, T-bane, båt og tog for at samfunnet skal fungere når samfunnet har vært nedstengt. I snitt har 62 prosent gjennomført kollektivreiser under pandemien.

– Det er godt å endelig kunne ønske kundene velkommen tilbake. Det har vært to krevende år, men fantastiske medarbeidere i kollektivfamilien har bidratt til en trygg og god reise til de som har trengt det. Nå starter arbeidet for alvor med å få kollektivtrafikken på radaren til folk igjen, sier Ruters administrerende direktør, Bernt Reitan Jenssen.

Ta vare på de grønne vanene fra pandemien

Mange har gått og syklet mer i pandemien, og dette er grønne vaner som folk forhåpentligvis fortsetter med. Gange økte sin markedsandel fra 21 til 30 prosent i pandemien, mens sykkel økte fra 4 til 5 prosent. Det gjør likevel ikke opp for alle kollektivreisene som har forsvunnet, og det er særlig de lange arbeidsreisene som har blitt borte. Markedsandelen for kollektiv sank fra 31 til 17 prosent, som var en naturlig konsekvens av at kollektivtrafikken endret sitt samfunnsoppdrag.

Sett under ett er 2020 og 2021 ganske like. Begge årene har vært preget av pandemi. I 2020 fikk vi to og en halv normale måneder med høytrafikk før pandemien brøt løs, resten av året var det først fullnedstenging og deretter strenge restriksjoner. 2021 hadde også lange perioder med strenge restriksjoner, før samfunnet prøvde å gjenåpne høsten 2021.

Det totale antallet påstigninger i 2021 endte på 246 millioner, som er 2,4 prosent mer enn fjoråret. Kollektivreisene fordelte seg på 181 millioner i Oslo og 65 millioner i Viken.

Oslo ble rammet av alle pandemitrendene samtidig, med mer nedstengte skoler under pandemien, flere som gikk og syklet, færre regionreisende som byttet i kollektivnavet fordi de har brukt hjemmekontor eller elbil, og færre fritidsreisende som har brukt kulturtilbudet fordi det har vært stengt.

– Ruter og alle som jobber i kollektivtrafikken har gjort en kjempejobb med å

oppretholde kollektivtilbudet. For byrådet har det vært svært viktig å sikre kollektivtrafikken gjennom pandemien. Nå gjelder det å sørge for at flere velger å reise kollektivt fremfor å kjøre bil. Dette er avgjørende for å nå mål om klimakutt og redusert biltrafikk i Oslo. Til tross for pandemien har satsingen på elbuss og elbåter tatt viktige steg videre, og ambisjonen er utslippsfri kollektivtrafikk i Oslo allerede i løpet av 2023, sier byråd for miljø og samferdsel i Oslo, Sirin Stav.

Selv om pandemien har bidratt til at alle har reist mindre, så har naturlig nok flere kjørt mer bil når oppfordringen var å ikke reise kollektivt.

Markedsandelen for bil har økt fra 43 til 46 prosent fra 2019 til 2021. Det er satt salgsrekorder for bil, og veksten drives av elbil.

– Vi skal hente tilbake gamle kunder som er blitt bilister under pandemien. Elbil er bra for klima hvis de erstatter fossilbiler, men ikke om de erstatter kollektivtrafikken. Vi er avhengig av å dele transportmiddel for å få ned utslippene. Det vil bli kø, kork og kaos og umulig å nå klimamålene hvis alle skal kjøre hver sin bil inn til byene, sier Reitan Jenssen.

Fortsatt behov for forutsigbar finansiering

Statlig kompensasjon for manglende billettinntekter og økte bevilgninger fra Oslo kommune og Viken fylkeskommune har gjort det mulig for Ruter å opprettholde tilbudet gjennom pandemien. Det er gitt statlig kompensasjon ut juli 2022. Etter dette vil det fortsatt være behov for finansiering for å opprettholde en attraktiv kollektivtransport mens vi møter det som blir en ny normal.

Totalt omsatte Ruter for 10 352 millioner kroner i 2021, med et årsresultat på 68 millioner kroner. Overskuddet skyldes utsatte prosjekter, som vil gjennomføres når forholdene tillater det.

Billettinntektene ble redusert med 2 224 millioner kroner i forhold til budsjettet nivå. Til sammen ble det gitt kompensasjon på 2 259 millioner kroner, inkludert merkostnader på 35 millioner kroner. Vi forventer fortsatt et betydelig bortfall av billettinntekter fremover.

Nedstengningene og sykdomstrykket har vært mindre i Viken enn i Oslo under pandemien, og skoleelever utgjør en stor del av de reisende i Viken.

– Pandemien har vist oss hvor viktig et stabilt og pålitelig kollektivtilbud er også for de som bor utenfor bykjernene. Vårt økonomiske handlingsrom er begrenset. Siden Ruter finansieres av billettinntekter og offentlige tilskudd, så må vi forberede oss på en ny hverdag med mer hjemmekontor og færre reisende, sier fylkesråd for samferdsel i Viken, Olav Skinnes.

Transportmidlene påvirkes i ulik grad av endrede reisevaner

Buss: Totalt har buss 120 millioner påstigninger i 2021, fordelt på bybuss og regionbuss.

- **Regionbuss:** Lokale reiser regionalt har i størst grad holdt stand sammenlignet med 2019. Dette kan skyldes store styrkinger i regionbusstilbudet i Romerike og Asker i perioden. Det kan også skyldes at disse reisende i stor grad er skoleelever og andre som har vært avhengig av å bruke kollektivtilbudet.
- **Bybuss:** Mange av de som tidligere reiste med bybuss i indre by har nok gått mer. Det er fortsatt en god del som har benyttet busslinjene i Groruddalen og i Oslo Sør, som er områder der færre har benyttet hjemmekontor.

T-bane: T-banen hadde 73 millioner påstigninger i 2021. T-bane har mange middels lange reiser og har blitt påvirket av de ulike trendene i middels grad.

Trikk: Trikken hadde 28 millioner påstigninger i 2021. Trikken har vanligvis mange korte reiser som i pandemien er blitt gjort med gange og sykling i stedet. Mange av de regionreisende som tidligere har byttet ut reisen sin med hjemmekontoret, elbilen eller sykkel. De har derfor ikke foretatt det byttet til trikken som de gjorde før. Trikkens destinasjoner er i stor grad i områder av byen (Grefsen, Ullern, Nordstrand) der mange av innbyggerne i stor grad bruker hjemmekontor.

Båt: Båt hadde 3 millioner påstigninger i 2021, og blir i middels grad påvirket av de ulike trendene.

Tog: Tog hadde 23 millioner påstigninger i 2021. Tog har hatt færre reisende og det er grunn til å tro at hjemmekontor og økt bilkjøring har påvirket de lange regionreisene.

Pandemitrendene gir ulike utslag på markedsområdene

Indre by har en kollektivnedgang på 43 prosent sammenlignet med 2019. Indre by blir truffet av alle pandemitrendene samtidig: Gangavstandene er korte, og det er lett å bytte bort en kollektivreise. Sparkesyklene utfyller kollektivtrafikken på korte reiser i indre by. Regionreisende som har byttet til transportmidler i Indre by som siste del av reisen sitter heller på hjemmekontoret eller i elbil.

Vest (= vestlige bydeler i Oslo og Asker + Bærum) har en kollektivnedgang på 37 prosent sammenlignet med 2019. I vestområdet er det svært mange arbeidstakere som har mulighet for hjemmekontor og som reiser mindre enn før. Elbilandelen her er høyest av alle markedsområdene og en del kollektivreiser er byttet ut med elbil. Det er særlig i de tre vestlige bydelene og Bærum kommune Ruter har mistet mange kunder. I nye Asker kommune er nedgangen mindre og her har man også styrket rutetilbudet i løpet av perioden.

Sør (=sørlige bydeler i Oslo og Follo) er middels påvirket av alle pandemitrendene. Kollektivnedgangen er på 30 prosent sammenlignet med 2019. Akkurat som i Vest er områdene nærmest Oslo (Nesodden og Nordre Follo) mer påvirket enn de ytre områdene (Ås, Frogn, Enebakk og Vestby).

Nordøst (=Groruddalen og Romerike) har den laveste kollektivnedgangen under pandemien på 21 prosent. Det er mindre nedgang i bydelene i Groruddalen. Dette kan komme av at mange innbyggere har arbeidsplasser der man ikke kan ha hjemmekontor. Spesielt liten nedgang finner vi i Lillestrøm og Lørenskog, som fikk styrket sitt tilbud kraftig rett før pandemien.

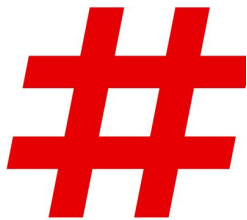
Klare for å realisere mulighetene

– Samfunnet vårt står overfor en spennende ny normal, og i Ruter er vi klare for å realisere de mulighetene som endrede transportbehov i pandemien har utløst. Det innebærer et helhetlig omstillingsarbeid for hele transportbransjen som kan øke samfunnsverdien og bygge opp om klima- og samferdselsmål, sier Reitan Jensen.

Ruter As er et felles administrasjonsselskap for kollektivtrafikken i hovedstadsområdet. Vi administrerer over halvparten av kollektivtrafikken i Norge. Vår rolle er å planlegge, utvikle, samordne, bestille, markedsføre og informere om kollektivtrafikktilbudet. All operativ drift utføres av ulike

operatørselskap som kjører på kontrakt for Ruter - alt innenfor samme billett- og prissystem. Våre eiere er Oslo kommune (60 %) og Viken (tidligere Akershus fylkeskommune, 40 %). Reisetallene er fortsatt noe preget av pandemien. Totalt var det 341 millioner påstigninger i området vi dekker i 2022.

Kontaktpersoner

Pressevakt

Pressekontakt

presse@ruter.no

400 01 518